

HARMATI SÁNDOR

1905. szeptember 2. Ménes, Arad vármegye – 1994. február 2. Budapest

MTI/MTVA Fotóarchívum/Friedmann Endre

FŐBB TISZTSÉGEI

Az MDP Borsod Vármegyei Bizottsága titkára	1949. február–1949. december
Az MDP Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bizottsága első titkára	1950. január–1953. február
Az MDP KV póttagja	1951. március 1.–1954. május 30.
A Budapest X. Kerületi Tanács Végrehajtó Bizottsága elnöke	1954. december–1957. július
Az MSZMP KB tagja	1957. június 29.–1966. december 3.
A Hazafias Népfrent Országos Tanácsának titkára	1957. július–1968. április

PÁLYÁJA

Parasztcsaládban született, apját Harmati Sándornak, anyját Must Katalinnak hívták. Négy polgári osztályt végzett Gyöngyösön, majd a fővárosba költözött, ahol a szerzői lakatos és az idomszerész szakmát is kitanulta. 1927-től 1945-ig megszakításokkal a Magyar Radiátorgyárban dolgozott lakatossegédként. Tagja lett a vas- és fémmunkások szakszervezetének, 1928-ban belépett a Magyarországi Szociáldemokrata Pártba, 1937-ben a párt kispesti szervezete végrehajtó bizottságának tagjává választották. 1934-ben kapcsolatba került a Weisshaus Aladár vezette, második legnagyobb nem Moszkvából irányított hazai kommunista mozgalommal. 1938-tól a Kommunisták Magyarországi Pártjában egy üzemi pártsejt vezetőjeként tevékenykedett. 1942–1943-ban a 2. hadsereg műszaki zászlóaljánál szolgált. Politikai tevékenysége miatt büntetőszolgálatra vitték. Kiszabadulása után illegalitásba vonult, s hivatalos életrajza szerint bekapcsolódott a kispesti ellenállási mozgalomba.

1945-től a Magyar Kommunista Párt kispesti szervezete vezetőségi tagja, a radiátorgyárban az üzemi bizottság alelnöke és pártja munkahelyi szervezetének titkára, valamint 1946-ig a kispesti képviselő-testület tagja volt. 1945 tavaszán Abaúj vármegyében pártja képviselőjeként miniszteri biztostként részt vett a földosztásban. 1947.

májusban megtették a Magyar Textilipar üzemi párttitkárává, majd az MKP Budapest X. kerületi bizottsága káderosztályának vezetőjévé. 1948-ban a Szociáldemokrata Pártnak az MKP-ba olvasztásával létrehozott Magyar Dolgozók Pártja Budapest X. kerületi bizottsága titkárává lépett elő. 1949. februárban Miskolcra helyezték az MDP Borsod vármegyei bizottsága élére, 1950-től a megyerendezés miatt összevont Borsod-Abaúj-Zemplén megyei pártbizottságot vezette. Levelezően elvégezte a pártfőiskolát, 1951. márciusban az MDP II. kongresszusán póttagként beválasztották a Központi Vezetőségbe, amelynek 1954. májusig maradt tagja. 1949–1953 és 1958–1967 között országgyűlési képviselő is volt.

1953. februárban, hogy a párt felső vezetéséből kiszorított Kovács Istvánnak helyet csináljanak, felmentették megyei első titkári funkciójából. A budapesti Drislig Gyár vezetőjeként, 1954-ben pár hónapig a Budapesti Röntgenkészülék Gyár igazgatójaként dolgozott, 1954. decemberben pedig a Budapest X. Kerületi Tanács Végrehajtó Bizottsága elnöke lett.

Az 1956-os forradalom után részt vett az MDP utódaként megalakult Magyar Szocialista Munkáspárt megszervezésében a X. kerületben. 1956. decemberben az MSZMP Budapesti Ideiglenes Intéző Bizottságának tagjává választották, 1957-ben belépett a Munkásőrség X. kerületi szervezetébe is. 1957. júliusban tanácselnöki tisztségéből felmentették, és megtették a Hazafias Népfront Országos Tanácsa titkárává. Az MSZMP 1957. júniusi országos pártértekezletén bekerült a Központi Bizottságba, az állampárt IX. kongresszusáig (1966. november 28–december. 3.) maradt a testület tagja.

1968. májusi nyugdíjazását követően a Magyar Szolidaritási Bizottság elnökévé választották, emellett tagja maradt a Hazafias Népfront Országos Tanácsa elnökségének, 1984-től az Országos Béketanács alelnöki tisztét is betöltötte.

FŐ MŰVE

A népfront-mozgalom munkatílusa: szervezési kérdések. Hazafias Népfront Országos Központja, Budapest, 1958.

FORRÁS

Az MDP Politikai Bizottsága 1951. június 28-i ülésének jegyzőkönyve. Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára M-KS 276. fond 53/78. őrzési egység. http://www.digitarchiv.hu/faces/frameContentGenerator.jsp?ADT_ID=39807&MT=1 (A letöltés ideje 2015. szeptember 4.)

IRODALOM

Harmati Sándor. In *Miskolc írásban és képekben 3.* Szerkesztette Dobrossy István, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár Miskolc, 1996. 68.